

100 marek
za numerMiesięcznie 2500
marek

Lagatnica miesięcznie 4000 Mk

Konto czekowe PKO Nr 140.256

Reklamy otrzymane za wolne od
opłaty pocztowej — Redakcja
reklamów nie odpowiada bezinteresowno
za skutki ich ogłoszenia.

NAPRZÓD

Organ Polskiej Partji Socjalistycznej

Wychodzi codziennie o godz. 6 rano z wyjątkiem dni poświątecznych

Redakcja i Administracja:

Kraków, Duna.ewskiego 5.

Telefon Redakcji Nr. 396.

Telefon Administracji Nr. 310.

Adres poczty: M. 1000 Kraków.

Dział inzeratowy:

Powszechnie biuro reklamy

„PRASA”

Kraków, Armii 16, tel. 20-86

Konto czekowe 149.975.

Posłowie i senatorowie PPS

POSŁOWIE

Do Sejmu weszli następujący posłowie PPS:

Z Warszawy:

Norbert Barlicki,
Rajmund Jaworowski,
Zofia Fraussowa.

Z okręgu 2 (Warszawa powiat):

Dr. Adam Pragier (w miejsce Dobrowolskiego).

Z okręgu 9 (Płock):

Mieczysław Niedziałkowski.

Z okręgu 10 (Włocławek):

Zygmunt Piotrowski.

Z okręgu 11 (Łowicz):

Ludwik Śledziński.

Z okręgu 12 (Błonie—Grodzisk):

Kazimierz Dobrowolski.

Z okręgu 15 (Konin):

Franciszek Pudlarz (w miejsce Kwapińskiego).

Z okręgu 16 (Kalisz):

Zygmunt Gardcecki.

Z okręgu 17 (Częstochowa):

Kazimierz Pużak.

Z okręgu 19 (Radom):

Tomasz Arciszewski.

Z okręgu 21 (Będzin):

Jan Stańczyk,

Jan Czapiński (w miejsce Arciszewskiego).

Z okręgu 23 (Kozienice):

Władysław Pączek.

Z okręgu 26 (Lublin):

Maryan Malinowski.

Z okręgu 28 (Krasnystaw):

Józef Niski.

Z okręgu 39 (Katowice):

Józef Biniszkiwicz.

Z okręgu 40 (Cieszyn):

Tadeusz Reger.

Z okręgu 41 (Kraków miasto):

Dr. Emil Bobrowski.

Z okręgu 42 (Kraków powiat—Chrzanów—Miechów):

Ignacy Daszyński,

Zygmunt Żuławski,

Jan Kwapiński.

Z okręgu 43 (Wadowice—Biała):

Kazimierz Czapiński.

Z okręgu 44 (Nowy Sącz—Wieliczka):

Dr. Zygmunt Marek.

Z okręgu 48 (Przemyśl):

Dr. Herman Lieberman.

Z okręgu 50 (Lwów miasto):

Artur Hausner.

Z okręgu 51 (Lwów powiat):

Julian Smulikowski.

Z okręgu 52 (Stryj—Drohobycz):

Jędrzej Moraczewski.

Z okręgu 59 (Brześć):

Adam Uziębło.

Z okręgu 60 (Pińsk):

Wieńczysław Badzian,

Stanisław Welicki,

Józef Dzięgielewski.

Z okręgu 63 (Wilno):

Stanisław Pławski.

Razem 34 posłów.

Z listy państwowej:

Dr. Feliks Ferl,

Bronisław Ziemięcki,

Dr. Herman Diamand,

Antoni Szczerkowski,

Zygmunt Zaremba,

Adam Kuryłowicz,

Józef Adamek.

Klub sejmowy PPS składać się będzie z 41 posłów.

SENATOROWIE

Do Senatu weszli następujący towarzysze:

Z Warszawy:

Dr. Bolesław Limanowski.

Z województwa warszawskiego:

Ksawery Prauss.

Z województwa łódzkiego:

Dr. Stefan Kopciński.

Z województwa kieleckiego:

Leon Misiulek.

Z województwa krakowskiego:

Jan Englisch.

Z województwa poleskiego:

Stanisław Śledziński.

Z listy państwowej:

Stanisław Posner.

Razem 7 senatorów PPS.

pi ruscy w Stanisławowie, Kossowie, Turce i t. d. tak się rozentuzymowali dla ósemki, że masowo na nią głosowali? Czy nie należy raczej sądzić, że w tym wypadku pomoc rządowa, t. j. nadużycia organów wojewódzkich zdziałały ten „cud, że z ósemką ukraiński lud?” Inna trochę sprawa z poparciem PPS przez centrum. Wiemy i wszyscy czytelnicy pism wiedzą, że centrum miało w dniu 5 listopada własne listy, że do ostatniej chwili je podtrzymywało, że wzywania do głosowania na dwójkę z tej strony nie było, że przeciwnie — wszystkie centralisty mieszczańskie, urzędnicze i t. d. wyszły na korzyść ósemki, rozdrabniając głosy, odciągając głosy stronnictwom lewicowym, a pomnażając je pośrednio prawicowym.

Co zresztą pani Pannenkowa chce swoimi wywodami stwierdzić? Oto że mimo takich „nadużyć” lewica, której częścią jest PPS, przecież nie ma większości. Ależ w takim razie większość powinna mieć prawica. Gdzież jest ta większość? Tu w pomoc pani Pannenkowej przychodzi p. Perzyński. W zwykłej swej rubryce „Z dnia na dzień” podaje on silący się na dowcip obrazek, jak to lewica w postaci podstarzałej pacjentki przychodzi do lekarza skarżyć się, że mimo tryumfu nie może spać, boąc się „zamachu czarnobolszewickiego” i podobnych okropności. Znać, że w redakcji „Rzeczypospolitej” zabrakło na jeden dzień głowy, kiedy na naczelnym miejscu jedna współpracowniczka neguje tryumf lewicy, a drugi na tej samej stronie usiłuje tryumf ten podać w wątpliwość, próbując swem wypróbowaniem w dziedzinie komediowej piórem ośmięczyć go. Może p. Perzyński być spokojnym: lewicy nie odbierają snu ani obawy przed spiskiem, ani artykuły jego kolegów o poparciach, których nie było.

Wogóle — poco tyle krzyków na lewicę, jeżeli się jest pewnym swej siły, jeżeli się wmawia całemu światu, że się zwyciężyło. że przeprowadzi się „narodową wolę” bez innych i wbrew innym, których się z „narodu” wyklucza? Przecież p. Maryan Grzegorzczak w trzecim artykule „Rzeczypospolitej” cyfrowo i procentowo wykazuje, jak „spadła” lewica i jak „zwyciężyła” prawica! Skonstatowawszy niezbitcie, że Piast stracił, że inne lewicowe grupy nietęgo się spisały, p. Grzegorzczak — szuka winnych, którzy „pchają nas w objęcia przewrotu społecznego”. Ależ panowie, gdzież ta potężna prawica, której zadaniem jest nie dopuścić do takiego pchania? Powiada p. Grzegorzczak znowu w niezgodzie z panią Pannenkową, że „społeczeństwo w b. Kongresówce jest... mało zaprawione do życia politycznego”. A więc także analfabetyzm polityczny? A więc istnieje on nie tylko na kresach, ale i w twierdzy ósemki? Możemy pogratulować obozowi „Rzeczypospolitej”, że — jak pisze p. Grzegorzczak — stronnictwa chjenowe uzyskały tak silnie wzmożone zaufanie społeczeństwa. Uzyskały je — wedle własnych słów p. Grzegorzczaka — od analfabetów politycznych.

I na jednym jeszcze miejscu (Przegląd pism warszawskich) zajmuje się „Rzeczypospolita” kwestyą większości. Tym razem gromy spadają na Wyzwolenie i na blok mniejszości narodowych. Cel przejrzysty: nastraszyć jednych, odciągnąć drugich, a raczej przeciągnąć ich na swoją stronę. Bo strach pomysleć: blok mniejszości narodowych może pójść po linii lewicy, szczególnie przy wyborze prezydenta państwa. To prawicy naprawdę odbiera sen, nie jak lewicy w imaginacji p. Perzyńskiego.

Mówią, że mają większość, a płaczą

Prasa chjenka, która po ogłoszeniu wyniku wyborów zapewniała, że prawica ma większość, że lewica poniosła klęskę, że „żywoły narodowe” bez pomocy bloku mniejszości narodowych będą w stanie przeprowadzić swoją wolę, podtrzymuje nadal tę fikcję, a równocześnie lamentuje i wciąż rachuje — nieswoje, ale przeciwnie głosy. Prasa ta stała się obecnie tak skromną, że nie akcentuje już istnienia swej większości, ale zapewnia, że tamci nie mają większości. Na temat ten rozpisuje się szczególnie obficie „Rzeczypospolita”. W jednym numerze (317 z 22 listopada) kilkakrotnie wraca do tego tematu. Nawiasem mówiąc, nie pisze w tym numerze „sam” p. Stroński, lecz tyłko drugorzędne pióro, które widocznie wyduka się w tym celu, aby w razie niepowodzenia można się powołać na „mniejszą odpowiedzialność”, może „na przypadek”, czy na „niedopatrzienie”. Głos mają pp. Irena

Jawitz-Pannenkowa, Wl. Perzyński, Maryan Grzegorzczak i zastępca Neuwerta-Nowaczyńskiego. Cztery pióra puszczone w ruch dla udowodnienia tezy, że prawica ma przecież większość, a jednak — lewica jest groźna i trzeba wmówić w opinię publiczną, że lewica większości utworzyć nie może!

Pani Pannenkowa moralizuje. W artykule pod napisem „Sens moralny” przyznaje, że „PPS wyszła z wyborów nieco wzmocniona”, ale pociesza się, że bardzo niewiele, bo co znaczy 6 mandatów więcej? Nie to jednak jest głównym tematem artykułu. Pani Pannenkowa wywodzi długo i szeroko, że PPS „niemoralnym środkiem” zawdzięcza swój sukces, a więc poparciemu rządu, poparciemu przez centrum, analfabetyzmowi politycznemu na kresach i t. d.

Komu to mówić o moralności! Czy „Rzeczypospolita” sądzi, że zna dzie się w całej Polsce ktoś tak naiwny, żeby uwierzył, iż chło-

Senatorowie ósemkowi

Chjena dobrodziejką konsumentów!!

Jak wiadomo, po miastach obiecywali ósemkarze, iż zwycięstwo ich list będzie równoznaczne z wielką dla konsumentów ulgą — z zahamowaniem drożyzny.

Mamy przed oczyma obecnie spis senatorów, którzy wyszli z list ósemkowych. Wiemy zatem, kto będzie zabiegał nad potaniem podstawowych środków spożywczych.

Uczynią to niewątpliwie następujący ziemianie pp.: Bojanowski Michał, Cieński Tadeusz, ks. Czartoryski Witold, Hempel Jan, Kiniorski Maryan, Łaszcz Jan, L. Janta-Półczyński, dr T. Szuldrzyński, Stecki Jan, J. Zdanowski...

Gdy się rzuci okiem na tę listę endecją rozumie się, dlaczego obszarnicy opodatkowali się na nią tak, jak nie śmiał ich obciążyć daniną p. Michalski.

Nie mając takich impresaryów jak endecy, nie oglądaliby przecie tylu mandatów!

Sporą jest też ilość wielkobankowców i przemysłowców. (Ci także dbać będą o konsumentów!).

A imponującą jest ilość księży. Poza dwoma biskupami następująca zebrała się kompania księży w senackim klubie ósemkowym: ks. Stan. Adamski, ks. Jan Albrecht, ks. F. Bolt, ks. Brandys, ks. Stan. Maciejewicz, ks. A. Stychel, ks. Żebrowski. Nie dziw, że rozpolitykowani księży (choć przeciwko politykomanii księżej wypowiedział się papież) tak gorliwie wspomagali „chjenę”.

Może konsumenci miejscy są tak bezinteresowni, że obojętnym im jest skład ciał ustawodawczych, byleby zarysował się w nich — w myśl zapewnień agitatorów „chjeny” — charakter ścisłe aryjski.

Ale cóż robić, kiedy endecya ma w liczbie wiernych pracowników spory poczet ludzi z mankamentami na punkcie aryjskości.

Oto „Robotnik” już wykrył, iż jeden z panów senatorów, popisujący się obecnie nazwiskiem polskim, posiadał rodzinne miano, brzmiące — Pitzele.

Proszę Szanowną Redakcyę w myśl art. 92. ord. wyb. o zamieszczenie tego ogłoszenia. Kraków, dnia 21 listopada 1922. Przewodniczący Okręgowej Komisji wyborczej Nr. 42: Panek.

Listy z kra u

Wieliczka, 19 listopada STOSUNKI GMINNE.

Wieliczka jest najbardziej przez rząd po manumenu traktowana Wskutek istnienia samostanowienia samemu przeważnie budżetów wolnych od podatków, gmina od szeregu lat walczy z niedoborami budżetowymi, brak wód, kanalizacyi itd., stosunki sanitarne nie wytrzymują krytyki. Wystarczy przejść się koleją przez ulicę Kuczkiewicza w miejscu gdzie z całego świata zjeżdżają się uryści. Szeroga terpelacyi przez naszych towarzyszy wnoszących na tak zwanej Radzie przybocznej nie odnosi żadnych skutków. Przypatrzmy się gminie podarce gminnej. Od roku przeszło rządzi komisarz rządowy p. Franciszek Aywas, człowiek starszy, były burmistrz, który rządzi gminą wraz z adwokatem dr Friedberiem od lat przeszło 18-tu. Cóż ci panowie dla gminy tutajszej zrobili? Może ona im zawdzięcza przedewszystkiem urządzenie światła elektrycznego, obecnie już zbyt szczupłego, dalej postawienie szkoły wydziałowej żeńskiej, która na każdą godzinę bywa zamknięta z powodu wadliwego urządzenia centralnego ogrzewania tak że w roku obecnym 900 dzieci nie uczęszcza do szkoły. Skutki tego są nieobliczalne i odbijają się fatalnie na społeczeństwie.

Stan finansów gminnych jest fatalny co odbija się przedewszystkiem na pracownikach miejskich. Sprawie tej tak krzywdzącej obciążonych rodzinami poświęćmy w najbliższym czasie osobno parę słów, obecnie należy tylko wspomnieć że od szeregu miesięcy nie zalega z wypłatą pracownikom dodatków nie wypłacała gmina również zaliczek zwrotnych udzielonych urzędnikom państwowym. Władza i niepowetowana strata wydaje taki rezultat, że żony urzędników miejskich sprzedają na targu tandencje swoje wpływy by ratować od głodowej śmierci swoje dzieci.

P. komisarza Aywasa to nie nie obchodzi, bo gdy deputacya przychodzi o wypłatę pensyi na 1-go (bywają czasy, że pensya wypłacona była 26-go w miesiącu) powiada, że on z próżnością nie należy że niema funduszy i koniec. Też p. komisarz nie może sobie dać rady, trzeba się rozstać ze stanowiskiem burmistrza a służbę kasie oszczędności gdzie jest dyrektorem bo w ten sposób kasa traci, a i gmina nie korzysta.

W ostatnim czasie wydalono ze służby miejskiej lekarza szlacheckiego, mającego dekrety po 13-tu latach. Wskutek braku lekarza, epidemii szkarlatyny niema kto zwalczać.

Pokłosie wyborcze

URZĘDOWY WYNIK WYBORÓW DO SENATU Z WOJEWÓDZTWA KRAKOWSKIEGO.

W dniu dzisiejszym ogłosiła Okręgowa Komisya wyborcza Nr. 42 następujące wyniki wyborów do Senatu z okręgu wyborczego Nr. 42 województwa krakowskiego:

Liczba uprawnionych do głosowania wynosiła 691.394, liczba głosów ważnych: 438.926, z tej liczby przypadło na listę Nr. 1: 177.090, na listę Nr. 2: 63.934, na listę Nr. 3: 12.010, na listę Nr. 5: 238, na listę Nr. 7: 448, na listę Nr. 8: 106.516, na listę Nr. 12: 34.460, na listę Nr. 13: 7.043, na listę Nr. 15: 387, na listę Nr. 23: 110, na listę Nr. 24: 34.277, na listę Nr. 25: 75, na listę Nr. 26: 99.

Wybrani zostali senatorami z listy Nr. 1 pp.:

1. Bojko Jakób, lat 64, rolnik, zamieszkały w Gręboszowie, pow. Dąbrowa.
2. Długosz Władysław, lat 58, przemysłowiec, zamieszkały w Siarach pow. Gorlice.
3. Średniawski Andrzej, lat 65, rolnik, zamieszkały w Górnej Wsi, pow. Myślenice.
4. Nowak Stanisław, lat 63, prezes Związku polskiego nauczycielstwa szkół powszechnych, Kraków.

Z listy Nr. 2:

5. Englisch Jan, lat 61, dyrektor Kasy chorych m. Krakowa.

Z listy Nr. 8:

6. Ks. dr Adam Sapicha, lat 55, książe biskup krakowski.
7. Dr Emil Godlewski, lat 47, profesor uniwersytetu w Krakowie.

Ruch spółdzielczy

ROBOTNICZE STOW. SPOŻYWCÓW W CHRZANOWIE na mocy uchwały walnego zgromadzenia z 22 października rozszerzył zakres działalności przez otwarcie Robotniczej Kasy Oszczędności. Wkładki oszczędnościowe przyjmuje RKO (Robotnicza Kasa Oszczędności) od wszystkich członków Robotniczego Stowarzyszenia Spożyców i od organizacji robotniczych jak: związki zawodowe, stowarzyszenia oświatowe, oraz wszelkie inne rodzaje zrzeszeń robotniczych. Wkładki oprocentowuje się za pół roku 10 proc., za cały rok 14 proc. Oprocentowanie zaczyna się z dniem 1 i 15 każdego miesiąca po złożeniu, a kończy się 1 i 15 przed podniesieniem. Każdy wkładający otrzyma za zwrotem kosztów książeczkę wkładową, zaopatrzoną podpisem firmy Robotniczego Stowarzyszenia Spożyców. Robotnicza Kasa Oszczędności przyjmuje i zwraca wkładki codziennie od godziny 9 rano do 1 popołudniu w biurach Rob. Stow. Spoż. w Chrzanowie. Apeluujemy przeto do członków Robotniczego Stowarzyszenia Spożyców, oraz do wszystkich organizacji robotniczych o lokowanie swoich oszczędności w Robotniczej Kasie Oszczędności w Chrzanowie, a nie w instytucjach kapitalistycznych, działających wbrew interesom robotniczym.

Z TEATRU

Teatr im. Słowackiego: „Hamlet” Szekspira. (P. Wysocka w roli Hamleta).

Nazajutrz po pierwszym występie p. Wysockiej w Hamlecie byłam w Warszawie na przedstawieniu „Wesela Figara” w Teatrze Polskim. Ten zbieg okoliczności uzmysłowił mi, w jakich rolach męskich mogą występować aktorki, a w jakich nie. Między Cherubinem a Hamletem jest właśnie taka różnica. A jednak wielkie aktorki marzą o roli Hamleta. Próbowala go grać Sara Bernhard, u nas p. Wysocka powtórzyła ten eksperyment. Pozostanie to wszelako tylko eksperymentem, niewątpliwie ciekawym, ale bezplodnym. Charakter Hamleta w jaknajrozmaitszy sposób pojmują i interpretują poszczególni odtwórcy i hamletologowie, — wszyscy a i woli w tem jednym są zgodni, że Hamlet to umysł nawskróś męski. Pierwiastków kobiecych absolutnie w nim niema. Szekspir bardzo wyraźnie dostrzegł i ukazuje różnicę między psychologią męską a kobiecą, toteż nieuwzględnienie tej „petite difference” w wykonaniu dramatów tego wielkiego znawcy dusz ludzkich musi tembardziej razić.

P. Wysocka pojęła Hamleta jako miotanego pasją i na zasadniczy ton pasyj nastroiła konsekwentnie całą rolę. Oczywiście, można go i tak pojąć, chociaż ginie w ten sposób cała bogata skala nastrojów wewnętrznych, w jaką rolę Hamleta jest uposażona. Mimo tych zastrzeżeń przyznać jednak trzeba, że postać Hamleta w interpretacji p. Wysockiej była żywa, a to oko-

liczność bardzo ważna.

Wogóle tętno życia tym razem przenikało całe wykonanie tej tragedyi szekspirowskiej. Reżyserzy udało się usunąć tradycyjną u nas nudę z interpretacji „Hamleta” i dać rzecz nawskróś żywą i zajmującą. Niemała w tym względzie mają zasługę dekoracye malownicze, a praktyczne, umożliwiające niezwykłą szybkość zmian. Główna jednak zasługa całego zespołu, który grał doskonale. Wyborne postaci stworzyli pp. Jednowski (Poloniusz), Bracki (król), Białkowski i Grolski (Rosenkranz i Gildenstern), Szymański (brat Ofelii), Krasnowiecki (Horazio) i wszyscy inni wymienieni na afiszu. Pełną wdzięku Ofelią jest p. Nossarzewska, wspaniałym zjawiskiem jako królowa p. Pancewiczowa.

Wznowienie „Hamleta” w tak świetnym wykonaniu zasługuje w zupełności na powodzenie, jakie sobie zdobyło.

Emil Haecker.

— 000 —

O operę w Krakowie

I.

Coraz głośniejszemu przenikają odgłosy na miasto, z teatru przy ul. Rajskiej. Nasz dziennik, który od lat walczył o muzyczny teatr w Krakowie, musi zwrócić uwagę społeczeństwa, że tak ważna dla kultury placówka, znajduje się w poważnej sytuacji. Obecny stan tego teatru przedstawia się niekorzystnie. Wspólnicy Tow. Operowego i dyr. Poleński nie mogą się porozumieć i jak zawsze bywa, obie strony mają słuszość. Tow. operowe

Rozpowszechniajcie „Naprzód”!

utrzymuje, że opera pracuje na operetkę, przeciwna strona powiada co innego. Mniejsza o to. Nam chodzi o instytucję, o jej byt i o jej działalność. W Polsce posiadamy pięć teatrów operowych. Dwa z tych w Warszawie i Poznaniu są wyłącznie poświęcone operze. W Krakowie, we Lwowie i w Wilnie połączone operę z operetką lub z dramatem. Jak powszechnie wiadomo, w dzisiejszych czasach sztuce się źle powodzi. Przyczyna tego bardzo prosta. Na operę warszawską kosztowało krzesło przed wojną rubla, czyli dziesiąt to samo miejsce powinno kosztować 100,000 mk. Ten sam stosunek panuje w innych miastach. Oczywiście te ceny miejsc nie znajdują wielu widzów, tańsze niepokrywają kosztów utrzymania i... komedya skończona. A jednak wszyscy to uznajemy, że instytucya operowa konieczna jest dla cywilizacyi. Kraków prastara stolica ducha polskiego potrzebuje opery. Co zatem czynić? Rady jeszcze przedwczesne, chodzi o poruszenie i zainteresowanie opinii i w tym celu tych kilku wierszy skreśliłem.

B. Raczynski.

DZIŚ WE ŚRODĘ 22 m. wystąpi gościnnie w teatrze przy ul. Rajskiej w operze „Carmen” JADWIGA LACHOWSKA prima donna opery królewskiej w Madrycie.

Z sali sądowej

Kraków, 22 listopada.

WIELOMILIONOWE OSZUSTWA W ZAKŁADZIE MUNDURÓWYM WOJSKOWYM W KRAKOWIE.

(k) W piątym dniu rozprawy w sądzie wojakowym w Krakowie przeciw kap. Jaworskiemu i spółnikom przesłuchano przedstawicieli firm bielskich, którzy zeznali, że częściowo sprzedawali, częściowo dawali w komis towaro-konfekcyjne. W sprawie skóry, co do której zarzuca akt oskarżenia podpułk. Lachsowi, że naraził skarb państwa na stratę, zeznał Schreier, że skóra była wybrakowana. Ostatni wczoraj był przesłuchany Czerny, który zeznał, że mundury były robione wedle szablonu. Po kilku zarzutach obrońców adw. dr Schönwettera i pytaniach obrońców adw. dr Woźniakowskiego rozprawę odroczone do dnia dzisiejszego. Dziś przesłuchany będzie Friedman, którego zeznania budzą zrozumiałe zainteresowanie.

POSEŁ OKOŃ W OPALACH.

(k) Głosna w swoim czasie sprawa czynnego „obruszenia nietykalności” posła Okonia przez kap. artylerji Rawskiego zakończyła się w dniu wczorajszym wyrokiem sądu wojakowego w Krakowie.

Doniesienie poszkodowanego przedstawia sprawę w ten sposób, że na przystanku kolejowym w Dębicy został napadnięty przez bandytę oficera, który bezprawnie wtargnął do osobnego przedziału, rezerwowanego dla posła, gdzie bez powodu go czynnie znieważył. Za ten czyn żądał poseł Okoń w swoim doniesieniu postawienie oskarżonego przed sąd doraźny i surowego ukarania za gwałt, popełniony na osobie „reprezentanta narodu”. Innego zdania był wiodący prokurator wojakowy, skoro sprawa ks. Okonia nie doszła do sądu doraźnego i znalazła się przed zwykłym senatem oficerskim sądu wojakowego.

Oskarżony kap. Rawski broni się tem, że znalazł się w położeniu wyjątkowo przymusowem. W czasie inwazyi ukraińskiej jechał z jednego frontu na drugi, a nie mając innego miejsca, wszedł do przedziału p. Okonia. Będąc śmiertelnie zmęczonym, prosił o ustąpienie mu jednego miejsca, na co p. poseł odpowiedział obelgami pod adresem bohaterów, którzy obijają się za frontem. Na uwagę, że w ten sposób obraża stan oficerski odpowiedział poseł Okoń dalszymi obelgami, wobec czego kap. Rawski zmuszony był reagować policzkiem. Tomaczenie oskarżonego potwierdzili przy rozprawie świadkowie zajścia, którzy stwierdzili zgodnie, że zachowanie posła Okonia było w wysokim stopniu prowokujące i obrażające godność stanu oficerskiego. Po przeprowadzonej rozprawie ogłosił przewodniczący pułk. Harasymowicz wyrok uwielający oskarżonego w zupełności od winy i kary, przyczem sąd wojakowy w motywach

wyroku przyłączył się do zapatrywania prawnego obrony, że oskarżony jako oficer znalazł się wobec obelg posła Okonia w położeniu wyjątkowo przymusowem, które usprawiedliwia w zupełności jego natychmiastową reakcję.

Prokuraturę wojakową zastępował pułk. dr Jakubowski, bronił adw. dr Ostrowski.

PROCES KARNY, KTÓRY PO 9-LETNIEM TRWANIU NIE SKOŃCZYŁ SIĘ.

(k) Wczoraj toczyła się przed sądem okr. kar. w Krakowie rozprawa karna z powodu zajścia, które miało miejsce jeszcze w czerwcu 1913 r. Podczas Zielonych Świąt 1913 po bitce w Kaszowie został Hipolit Urbaniec pod stodołą zabity przez kilku napastników. Śledztwo nie zdołało ustalić, kto jest zabójcą i dlatego oskarżono wszystkich napastników, którzy „rękę przyłożył” do zabójstwa. Odpowiadali oni nie za zabójstwo, lecz za ciężkie uszkodzenie ciała. Wedle ustawy bowiem w razie niewykrycia sprawców zabójstwa musi oskarżenie opiewać łagodniej, a więc tylko o zbrodnię uszkodzenia ciała. Dwu z napastników na podstawie przyznania zostało już za ciężkie uszkodzenie ciała zasądzonych prawomocnie na karę po 1 i pół roku więzienia. Trzeci napastnik Tomasz Żak, który się nie przyznał, zacytował około 50 świadków na swą obronę. Miał on pierwszą rozprawę karną na wiosnę 1914. Wczoraj odbyć się miała ostateczna rozprawa, gdyż sąd najwyższy zniósł wyrok zasądzający go na 1 i pół roku, celem przeprowadzenia różnych dowodów. Dowody te przeprowadzono celem stwierdzenia, czy Tomasz Żak przyłożył rękę do bitki.

Trybunał wydał wczoraj po całodziennym rozprawie wyrok zasądzający Tomasza Żaka za ciężkie uszkodzenie ciała na 1 i pół roku więzienia. Przewodniczył s. s. o. **Warzeszkiewicz**, rodzinę zabitego zastępował dr Hesk, oskarżał prokurator Stawarski, bronił Żaka dr Bader, który zgłosił ponownie zażalenie nieważności od zasądzenia. Sprawa więc po 9 latach nie skończyła się i pójdzie po raz wtóry do sądu najwyższego w Warszawie.

O KRADZIEŻE KONI W KRAKOWIE.

(k) Przed sądem okr. karnym w Krakowie toczyła się rozprawa przeciw Janowi Malikowi i Chielowi Propinatorowi o to, że Malik za namową Propinatora kradł na Groblach, na Kleparzu, na Placu Jabłonowskich, placu Matejki konie, powozy, sanki itd. wartości kilku milionów. Używał przytem podstępny, iż osoby pilnujące koni usuwał różnymi sposobami. Malik przyznaje się i obciąża Propinatora, który twierdzi, że Malika wcale nie zna. Dla przeprowadzenia dowodów przez Propinatora przytoczonych odroczone rozprawę po całodziennym trwaniu do 21 grudnia br.

Propinatora na wniosek obrońcy dra Heskiego postanowił sąd wypuścić na wolność za kaucją dwu milionów marek.

Przewodniczył s. s. o. Hubaczek, oskarżał prokurator Gniewosz.

ryn oraz reform OO. Reformatów na dwa miesiące więzienia, umorzono aresztem śledczym. Wobec tego Kurzawa wyszedł na wolność. Przewodniczył s. s. o. Hubaczek, oskarżał prok. Michałowski, bronił dr Hesk.

Składki

NA BUDOWĘ DOMU MEDYKÓW W KRAKOWIE ufundowali dalsze cegiełki: dr Michał Hładaj, A. G. adwokat w Krakowie, dr Tadeusz Gabryszewski z Zakopanego, dr Herman Pilcer z Tarnowa, II-gi rok medycyny, Korpus oficerski 20 pp. w Krakowie, kol. Waldówna, Karol Winiarz, dyrektor klinik uniwersyteckich w Krakowie, dr Niziołek z Brzozowa, Firma Gehorsam w Krakowie, Kohn i Liebeskind, wpłacili po 10.000 Mk. za cegiełkę. Nadto złożyli ofiary: na listę Nr. 26 dr Ludwik Wilczyński 5.000 mk., Nr. 39 dr Kunicki 5.000 mk., Nr. 86 dr Landau 5.000 mk., Nr. 89 dr Schwarzbart 2.000, Nr. 90 dr Surowiec 2.600, Nr. 107 dr Niziołek 7.540, Nr. 138 Buszyński 6.000, Nr. 140 Stemplowa 24.900, Nr. 142 Zezańska 5.000, Nr. 145 dr Kwaśnicka 4.140, Nr. 147 Bienenfeld 6.500, Nr. 148 Beck 6.500, Nr. 150 Łyssek 10.000, Nr. 151 Branfeld 4.800, kol. Faden z fantów pozostałych z festynu w Rabce 10.260, dr Wilczyński z Dunajca 5.000 mk.

KRONIKA

Kraków, 22 listopada.

Z TARGU. Na wczorajszy targ zwieziono wielką ilość artykułów codziennej potrzeby, mimo to ceny znowu poszły w górę. Szczególnie mleko, gdyż za 1 litr mleka niezbiernego żądano 500 marek, zaś za bierane 420—460 marek; masło płacono po 5000—5300 marek; jaja za sztukę 100—125 marek. Drób płacono: za gęś od 9000—11.000 marek, kura 4000—5000 marek, para kurcząt 3000—4500 marek. Owoce sprzedawano po wygórowanych cenach.

PRZEDŚWIĄTECZNA SPRZEDAŻ CUKRU. Magistrat krakowski ukończył z dniem wczorajszym inwentaryzację zapasów cukru, wobec czego rozdzielał cukru między konsumy, urzędy i zakłady dobroczynne rozpoczynając się dzisiaj w środę, według ustalonego przydziału.

KOMUNIKAT O STANIE POGODY, wydany we wtorek 21 listopada, o godz. 7:40 wieczór, według danych państwowego Instytutu meteorologicznego w Warszawie. Stan atmosfery: Wskutek silnego wzrostu ciśnienia nastąpiło ogólne polepszenie się stanu pogody wraz ze znacznym obniżeniem się temperatury, która w godzinach porannych wynosiła: w Warszawie —5, w Poznaniu —1, w Zakopanem —5, w Pińsku —5, we Lwowie —3, w Krakowie —1; w godzinach popołudniowych wahała się w granicach od +2 (Poznań) do —3 (Warszawa, Lwów, Pińsk). Grubość powłoki śnieżnej notowano w Zakopanem 33 cm, w Krakowie 8 cm, w Lublinie 2 cm, w Łodzi 4 cm, Białymstoku 1 cm. — W Krakowie temperatura —1°, maximum 0 minimum —4°, pochmurno. — Prognoza na środę: zachmurzenie zmienne, dość pogodnie, (miejscami mgła), mróz, w ciągu dnia większe ocieplenie, słabe wiatry zachodnie lub lokalne.

(k) OSZUSTWO WĘGLOWE. Policja aresztowała 46 letniego Emila Käfera z Zaleszczyk, jako podejrzanego o dokonanie oszustwa na szkole Gaworka z Jezerny. Käfer miał dostarczyć Gaworkowi dwa wagony węgla do Jezerny po cenie 3.100 marek za 1 cetnar metr. W tym celu pobral od Gaworka jako zadatek 300.000 marek, następnie polecił Gaworkowi złożyć kwotę 580 tysięcy marek do banku, rzekomo celem przesłania tych pieniędzy do kopalni w Dąbrowie. Gdy obaj znaleźli się w banku, Käfer wziął z rąk Gaworka kwotę 580.000 marek, złożył ją w banku na swoje nazwisko, poczem następnego dnia po odejściu latwownego człowieka z Krakowa, podjął pieniądze w banku i uciekł z Krakowa. Käfer aresztowała policja w Mszanie Dolnej, ale wyludzone pieniądze zdołał oszust w międzyczasie przetrwać.

Ś. P. STANISŁAW ŁODZIA TOMICKI, słuchacz szkoły politechnicznej we Lwowie, porucznik pilot, członek P. O. W., urodzony w Poznaniu 21 listopada 1893 r., poślę w walce powietrznej dnia 31 sierpnia 1918, pochowany w Arsiero we Włoszech. Przewiezienie zwłok do Ojczyzny i złożenie do grobu rodzinnego w Krakowie nastąpi 22 listopada b. r., o godz. 3 po południu, z kaplicy szpitala żałogi przy ul. Wrocławskiej. Na żałobny ten obrządek zapraszają rodzice krewnych, przyjaciel, kolegów i znajomych zmarłego.

Wypuszczenie adwokata dra Fensterblaua na wolność

(k) Jak donosiliśmy, aresztowany na polecenie sądu okręgowego karnego w Radomiu adw. dr Fensterblau, przebywa od dwu tygodni w areszcie więzienia krakowskiego. Obrońca dra Fensterblaua, adw. dr Hesk sprzeciwił się odstąpieniu dra Fensterblaua do Radomia i wniósł skargę incydentalną do sądu apelacyjnego w Lublinie. W skardze zaznaczył, że chodzi tu o sprawę polityczną, dawno przedawnioną, że podobne

sprawy w Krakowie wszystkie zostały zamknięte, i że powaga stanu adwokackiego wymaga innych form zabezpieczenia osoby podejrzanej w tego rodzaju sprawach, zwłaszcza że dr Fensterblau nie czynił przygotowań do ucieczki, lecz wykonywał swój zawód spokojnie i kandydował do Sejmu. Na podstawie zapadłej uchwały dziś wypuszczono dra Fensterblaua na wolność.

Braciszek złodziejem

Jobsiada w Biskupicach

(k) Senat II sądu okręgowego karnego w Krakowie rozpatrywał wczoraj sprawę Wojciecha (Alberta) Kurzawy z Biskupic, oskarżonego o szereg kradzieży na szkodę różnych osób duchownych. Oskarżony był po kolei braciszkiem Wojciechem lub Albertem w różnych zakonach i tak: u Jezuitów w Chyrowie odbywał czas próby przed nowicyatem, potem był aspirantem na braciszka u OO. Zmartwychwstańców w Krakowie, u OO. Reformatów itd. Wszędzie ginęły różne rzeczy zakonnikom, a wkrótce po zginięciu rzeczy, gubił się nabożny braciszek, aby wypłynąć wnet w innym klasztorze. Miał on szczególne upodobanie do garderoby księżej, jak sutanny, czarne peleryny. Raz tylko u OO. Reformatów odstąpił od zasady o tyle, że zagrabił w sąsiednich celach braciom zakonnikom cały zapas białych kałesonów w sposób iście zagadkowy. Wreszcie przyjechał do Biskupic na urlop letni w księ-

żej sutannie i to go zgubiło. Znano go w rodzinnej wiosce jako nicponia, ordynarnego parobka od gnoju, który nie umie czytać ani pisać, robi różne niepoczytalne kawały, jako rożeryczny wiejski wesołek. Na doniesienie zgorszonych parafian policja zbadała u źródła szczegóły tego przewleklego urlopu. Po nitce do kłębka spenetrowano cały żywot uczciwego braciszka. Cała karyera teologiczna Hieronima Jobsa, opisanego tak wesoło w literaturze niemieckiej o Jobsiadzie Kortuma, jest niczem wobec pomysłów analfabety Alberta Kurzawy, którego jedyną legitymacją w tych wszystkich tak ekskluzywnych klasztorach była metryka urodzenia, pobożna mina, i niecodzienna pobożność.

Po zeznaniach świadka brata Jana Mazura z zakonu OO. Zmartwychwstańców i ks. Sawickiego wizytatora prowincyi Jezuitów, sąd okr. karny zasądził Kurzawę za kradzież sutan, pele-

Sledztwo w sprawie aresztowanego dyrektora banku

(k) Jak już donosiliśmy, dnia 4 listopada na polecenie ministerstwa skarbu aresztowano w Krakowie Romana A. Wandzia dyrektora Polskiego banku handlowo-przemysłowego, mieszczącego się w Krakowie przy ul. Wiślniej 12, oskarżonego przez akcyonaryusza amerykańskich o oszustwo. Sędzia śledczy radca Księski po zebraniu olbrzymiego materiału w tej sprawie, przystąpił wczoraj do przesłuchania świadków. Przesłuchanie odbywa się w kancelarii banku, gdzie sędzia śledczy mając pod ręką dokumenta bankowe potrzebne do śledztwa uzupełnia protokoły i zeznania członków owego banku.

3) męska, ul. Józefińska 10 i 4) żeńska ul. Szujskiego 2.

Ponieważ stowarzyszenia cukierników i piekarzy odmówiły funduszy na dalsze utrzymywanie szkoły zawodowej dla swoich uczniów — przeto magistrat wezwał przełożonych tych stowarzyszeń, aby swych uczniów wpisały do szkół przemysłowych uzupełniających.

Dla uczniów drukarskich, utworzona będzie z dniem 1 grudnia osobna szkoła zawodowa, utrzymywana funduszami państwa, stowarzyszenia i gminy. Szkoła pomieszczona będzie w budynku przy ul. Loretańskiej 16.

Magistrat wzywa wszystkich kupców i majstrów, aby terminatorów zapisywali do powyższych szkół a to pod zagrożeniem skutków, jakie ustawa przemysłowa przewiduje za nieposyłanie uczniów do szkoły przemysłowej.

Przy wpisie obowiązany jest każdy uczeń uiścić kwotę 400 mk. na potrzeby szkolne.

Otwarcie szkół zawodowych w Krakowie

Kursy dla uczniów drukarskich

Wpisy do szkół uzupełniających, przemysłowych, zawodowych i handlowych w Krakowie, rozpoczęły się wczoraj dnia 21 bm. i trwać będą do piątku 24 bm. włącznie. Wpisy odbywają się w poszczególnych szkołach między godz. 6 a 8 wieczorem.

W bieżącym roku szkolnym otwarto dotychczasowe szkoły i tak: A) uzupełniające przemysłowe: 1) im św. Wojciecha przy placu Biskupim (barak), 2) im św. Mikołaja ul. Lubomirskich, 3) im. Kazimierza Wielkiego plac Wolnica, 4) im. Jana Śniadeckiego ul. Zielona, 5) 1-sza męska ul. Sokolska, 6) 2-ga męska ul. Zamojskiego, 7) 1-sza żeńska ul. św. Marka 34, 8) 2-ga żeńska plac Wolnica, 9) 3-cia żeńska ul. Szkołna 6.

B) Zawodowe: 1) dla uczniów krawieckich ul. Wygoda 13 (barak), 2) dla uczenie krawieckich i modniarskich ul. św. Marka 34, 3) dla uczniów stolarskich, ślusarskich i kowalskich ul. Szlak 5.

C) Handlowe: 1) im. Kochanowskiego ul. Loretańska 16, 2) im. Słowackiego ul. Miodowa 36,

Samobójstwo żołnierza na warcie

(k) Jak się dowiadujemy, wczoraj nad ranem koło obiektów wojskowych na Warszawskim niedaleko cmentarza rakowickiego, znaleziono zabitego żołnierza leżącego na ziemi wśród kałuży krwi. Obok leżał karabin.

Stwierdzono, że żołnierz ów odebrał sobie życie wystrzałem z karabinu, pełniąc służbę wartowniczą. Powód samobójstwa niewiadomy. Ciało zmarłego tragicznie żołnierza, którego nazwiska na razie nie zdołano stwierdzić, przewieziono trupiarką wojskową do kostnicy szpitala żelaznicy przy ul. Wrocławskiej.

Magistrat wzywa wszystkich kupców i majstrów, aby terminatorów zapisywali do powyższych szkół a to pod zagrożeniem skutków, jakie ustawa przemysłowa przewiduje za nieposyłanie uczniów do szkoły przemysłowej.

Przy wpisie obowiązany jest każdy uczeń uiścić kwotę 400 mk. na potrzeby szkolne.

Bandycki napad pod Krakowem

„Mitosierni“ bandyci

(k) Onegdaj około godz. 11 w nocy na drodze między Bieńczykami a Kocmyrzowem niewyśledzeni dotąd bandyci dokonali napadu rabunkowego na Nuchema Rafałowicza wiozącego na wozie mleko do Krakowa. Rafałowicz, jadąc nocą w stronę Krakowa, usłyszał na drodze w Bieńczykach dobijanie się do drzwi jakiegoś domu stojącego w pobliżu. Po chwili przybiegło do Rafałowicza dwóch młodych mężczyzn, z których jeden zapytał pachciarza co wiezie, a nie czekawszy na odpowiedź zaraz uderzył Rafałowicza fiaską po głowie. Na krzyk napadniętego bandyci rzucili się na niego, a podczas gdy jeden z przszków grożąc rewolwerem dogadał się wydania

pieniędzy, drugi uderzył swą ofiarę sztabą żelazną kilka razy w głowę, tak że Rafałowicz upadł bez przytomności na wóz. Napastnicy przyprawdziwszy wtedy zemdlonego do przytomności przez nacieranie go śniegiem, zabrali mu następnie zegarek srebrny z takim łańcuszkiem, oraz dwie 30-litrowe bańki z mlekiem, wyrządzając pachciarzowi szkodę na 100.000 mk. Po dokonaniu rabunku bandyci zbiegli Rafałowicz przybył do Krakowa o godz. 4 rano, gdzie wezwane pogotowie udzieliło mu pierwszej pomocy. Dochodzenie w tej sprawie prowadzi urząd śledczy policji krakowskiej.

Generał defraudantem

Jak donosi „United Telegraph“ z Bukaresztu, generał Margineanu, do niedawna komendant drugiego korpusu armii rumuńskiej, dopuścił się sprzeniewierzeń na sumę 14 milionów lei. Sądzą, że w sprawę tę zamieszany będzie cały szereg innych znanych osobistości.

W markach polskich ta sumka wyglądałaby tak malowniczo:

3,000,000,000.000.

Miliarder pokrywający 200 milionów dolarów deficytu opery

Deficyt opery chicagowskiej, wynoszący 200 milionów dolarów pokrył p. Mac Cormick, multimiliarder i mąż śpiewaczki p. Halskiej, pochodzącej z Warszawy.

W markach polskich ta sumka wyglądałaby tak malowniczo:

— 000 —

PLAN PRACY TEATRU IM. SŁOWACKIEGO. Rocznicę listopadową, która schodzi się z rocznicą śmierci Wyspiańskiego, uczo teatr tradycyjnym zwyczajem wieczorem, poświęconym utworom wielkiego poety. Będzie on niezwykły przez to, że połączy pierwszy raz dwa dzieła tej miary, co „Kłątwa“ i „Warszawianka“. Jednoaktowa tragedia listopadowa niegrana była w teatrze im. Słowackiego od roku 1918; obecne jej wznowienie 70 z rzędu od roku 1898 ukaże się w nowej inscenizacji i nowej szacie dekoracyjnej. Znakomita tragedia p. St. Wysocka odtworzy w „Kłątwie“ po raz pierwszy w Krakowie rolę „Młodej“, którą kreowała w pierwszym na scenach polskich wystawieniu tragedii w Warszawie, w czasie, gdy cenzura austriacka nie dopuszczała dzieła na sceny małopolskie. P. Wysocka grać będzie „Hamleta“ jeszcze tylko przez dni najbliższe, poczem wystąpi w swojej pamiętnej kreacji „Judyty“ w dramacie Fr. Hebbla. Bezpośrednio potem grana będzie nową kome-

dya Adama Grzymaty „Siedleckiego p. t. „Popas króla Jegomości“, osnuta na arcyzabawnej anegdocie z pobytu Henryka Waleczego w Polsce. Rozpoczęły się również przygotowania do wystawienia 1-giej dy ludowej Andrzeja Galicy „Janosik“, oraz do narodowego misterium K. H. Rostworowskiego p. t. „Zmarłychwstanie“.

Z TEATRU BAGATELA. Dziś „Wędrowiec i kobieta“. Autor tej sztuki p. M. Weronicz, który jako członek poselstwa polskiego w Moskwie padł również ofiarą czer zwyczajki i dłuższy czas przebywał w więzieniu śledczym, wypowie krótką prelekcję na temat „Dziejowe i artystyczne tło „Wędrowca i kobiety“. We czwartek „Banco“ w wykonaniu pp. Bruczowej, Wegierki, Dobrzańskiego, Karda a. Turskiego i Winklera. W nadchodzący piątek premiera komedii roman yeznej „Znakomity baryton“. W tytułowej roli „Znakomitego barytona“ wystąpi p. Kosiński, który będzie w przyszłym miesiącu obchodził jubileusz swej 25-letniej pracy scenicznej.

P. JADWIGA LACHOWSKA, pierwsza mezo-sopranistka opery w Madrycie, wystąpi gościnnie dziś we środę 22 bm. w „Carme“. Mistrzowska kreacja tej świetnej artystki w partyi tytułowej ma ustaloną sławę najprzedniejszego artysty, a prześliczny głos nadaje kreacji p. Lachowskiej wartość tak wybitną, że równą łatwo się znajduje. Resztę obsady tworzą pp. J. Worzyńska, Jas rzębska, Zbigniewiczówna, S. Prziowski, Kniaginina, Mazanek, Mazurkiewicz, Mazurkiewicz, Isakowicz. Jutro we czwartek operetka W. Hollaender'a „Lubież ze Wschodu“.

GRAFLOGIA zaczyna dziś interesować naukowy świat i społeczeństwo. Dlatego odczyt p. t. „Nauka sztuka i sztuczka grafologiczna“ kładący ry prof. Grałski wygłosz we środę 22 bm. w Muzeum przemysłowym, ul. Smoleńska 9, jest prawdziwą sensacją w Krakowie. Prelegent, który w Belgii, Ameryka i inne kraje zaprasza na wygłoszenie odczytów, podzieli się z krakowską publicznością swoją wiedzą i długoletnim doświadczeniem na polu grafologii eksperymentalnej, oraz będzie na miejscu oceniał charakter przyniesionych listów. Czysty dochód przeznaczony na cele Tow. ochrony dzieci i młodzieży Bielej do nabycia w księgarni Krzyżanowskiego.

WYKŁAD P. STANISŁAWY WYSOCKIEJ o Jewreino-wie we czwartek 23 b. m. rozpocznie się punktualnie o godz. 5 po południu. Bilet wcześniej do nabycia codziennie w Kolegium wykładow naukowych.

KAROL HUBERT ROSTWOROWSKI wygłosi prelekcję o swym najnowszym dramacie „Zmarłychwstanie“ w Kolegium wykładow naukowych w piątek 24 bm. o godz. 7 wieczór.

STARANIEM KÓŁKA PRZYRODNIKÓW U. J. wygłosi w piątek 24 bm. prof. dr. K. Rouppart odczyt p. t. „W saunę rocznicę urodzin ks. Grzegorza Mendla“ w sali zakładu zoologicznego, ul. św. Anny 6, I p. o godz. 7 wieczór. Wstęp 300 marek. dla akademików i młodzieży szkolnej 100 marek.

DAWNI DRUKARZE W GDAŃSKU. Na ten temat wygłosi ks. Tadeusz Kruszyński odczyt dziś we środę, o godz. 5 po południu, w Muzeum przemysłowym, ul. Smoleńska 9.

PRZECHADZKI ARTYSTYCZNE PO KRAKOWIE WIE organizuje dla członków Ogniska nauczycielskiego w miesiącach zimowych Sekcja wycieczkowa. Zgłoszenia przyjmuje się w Ognisku między godz. 5—6 do dnia 25 listopada.

POŻAR. Onegdaj w nocy zawezwano straż pożarną do domu pod l. 19 przy ul. Garncarskiej, gdzie w łazience mieszkania p. Stachiewicz na III piętrze palła się ścianka drewniana. Ogień powstał od gazowego piecyka, tuż obok umieszczonego. Pożar straż wkrótce ugasila. Szkoda wynosi około 100.000 marek.

— 000 —

Z POLSKI

KRZYWDA ROBOTNICZA. Z kół górników polskich, wypędzonych przez Czechów ze Śląska Cieszyńskiego, otrzymujemy następujące zażalenie: Jest nas w całej Polsce około 300 sprowizyonowanych górników oraz wdów po tychże, którzy pobieramy prowizję z kasy brackiej (górnicej) ostrawskiego akcyjnego Tow. górników (przedtem ks. Salma) w Polskiej Ostrawie pod zaborem czeskim. Prowizję tę przesyłają nam z powyższej kasy przez P. K. O. w Pradze czeskiej do śląskiego Banku przemysłowego filii w Cieszynie polskim, a powyższa filia przemienia każdą dziesięć czeskie korony na marki polskie i rozsyła przekazami pieniężnymi do miejsc zamieszkania prowizyonistów w Polsce. W ubiegłym roku odbywało się wysyłanie prowizji tylko z małym uszczerbkiem dla nas, ale w roku bieżącym, a szczególnie w miesiącu październiku powyższa filia wzbogaciła się o kilka milionów marek na szkodę biednych prowizyonistów, wdów i sierót. Jako przykład niechaj posłuży fakt następujący: W Oświęcimiu w barakach Libiążu Małym przebywa obecnie 19 prowizyonistów i 2 wdowy, którym powyższa filia przesyła przekaz m pocztowym dnia 26 października 1922 przekazem pocztowym w Cieszynie czeskich. W urzędzie pocztowym w Cieszynie liczone po 300 marek za 1 koronę czeskiej podczas gdy kurs korony czeskiej w tymże dniu wynosił 430 marek. W ten sposób filia urwała na 1 koronie czeskiej 130 marek, czyli że filia zamiast 1,368,200 marek wypłaciła tylko 95,000 marek. Jeżeli się przyjmie, że jak oświadczył sam dyrektor owej filii prowizyonistów w Polsce jest 300, więc wypłacono mniej tym biedakom o 4,963,920 mar k. W tej sprawie interweniował tow. Józef Szczurek w Cieszynie. Dyrektekowi i zażądał dopłaty, lecz bezskutecznie. Dyrektor oświadczył, że kurs korony czeskiej na 14 dni wcześniej się ustala, na im się prowizyonistów wysyła. Tow. Szczurek odniósł się do prekuratorki o wdrożenie śledztwa, ale odesłano go na drogę cywilno-sądową. Następnie udał się do adwokata Jana Michejdy o wniesienie skargi.

te tenże oświadczył, że jest prezesem tejże filii, przyznał wprawdzie, że nas skrzywdzono, jednak skargi wnosić nie może i postara się o wynagrodzenie nam krzywdy. Cz kamy.

NAUCZYCIEL AUTOREM ZBRODNICZYCH LISTÓW ANONIMOWYCH. W dniu 10 bm. zgłosił się do ekspozytury śledczej m. Zamościa właściciel folwarku Adamów p. Kosicki, i zawiadomił, iż w tymże dniu otrzymał 1st anonimowy (pisany rzekomo przez braci Lewandowskich, głośnych bandytów), z żądaniem pod groźbą napadu, złożenia przy bramie ogrodowej tejże nocy 1 miliona marek. Wobec tego wysłano dwóch posterunkowych celem ujęcia napastników. W dn u tym jednak jak również w następnym dwóch, panował spokój. Dopiero dnia 13 b. m. p. Kosicki otrzymał drugi list z żądaniem natychmiastowego złożenia p. mądry, lecz już nie jednego, a 3-ch mil onów, jako karę za przekroczenie pierwotnego terminu. Na skutek tej drugiej wiadomości, zjechał do Adamowa kierownik ekspozytury śledczej wraz z 4-ma wywiadowcami i po zręcznym przeprowadzeniu dochodzeń ustalił, że autorem listów był Tadeusz Kępiński z Warszawy, nauczyciel-wychowawca sy a pp. Kosickich. Kępiński do winy się przyznał i osadzony został w więzieniu w Zamościu.

SMUTNY SPACER NARZECZONYCH. Przechodząca w poprzek ul. Zgoda w Warszawie para narzeczonych Zygmunt Przesmycki i K. Piaskowska została najechana przez samochód. Piaskowska doznała potłuczenia całego ciała, a szczególnie głowy. Poszwankowaną przewieziono do szpitala Polskiego Czerwonego Krzyża. Przesmycki odni ósł lekkie zdrapanie rąk.

SKOK Z I. PIĘTRA Z PRZESTRACHU. W niedzielę rano w mieszkaniu Władysława Szewczyka przy ul. Solec w Warszawie wskutek nieumiejętnego obchodzenia się z maszynką „Primus“ nas apił wybuch i pożar. Płom enie w jednej chwili zajęły całą izdebkę. Szewczyk, usiłując zgasić płomienie doznał poparzenia twarzy i rąk, zaś stojąca przy oknie Agrypina Motyl z przestrachu wyskoczyła oknem z wysokości I. piętra i złamała nogę. Wreszcie sąsiadka Szewczyka, również z przestrachu, doznała silnego ataku nerwowego. Wszystk m poszwankowanym pomocy udzieliło Pogotowie, poczem Motylową przewieziono do szpitala. Pożar ugasili domownicy przed przybyciem straży mimo to mieszkanie zostało prawie całkiem zniszczone przez pożar.

TRAGEDYA RODZINNA NA TLE PIJAŃSTWA. 26-letni wdowiec krawiec Józef Kulesza w Poznaniu, ożenił się w roku 1920 z Jolaną Gronowską. Pożycie ich nie było szczęśliwe, gdyż K. up jał się często i wyprawiał w domu awantury, i gdy ma żona czyniła wymówki, wygrażał jej śmiercią, aż wreszcie w maju zeszłego roku wypędził ją z domu. Kuleszowa schroniła się wtenczas do domu swego ojca Antoniego Gronowskiego, lecz mąż jej nie zadowolił się tem i często jeszcze nagabywał ją i jej ojca. Gdy go pewnego razu Gronowski wypoliczkował i wyrzucił za drzwi, powziął zamiar zgładzenia swego swego teścia i swej żony ze świata. W tym celu kupił K. dn a 3 czerwca br. rewolwer i zaczął czatować na upatrzone ofiary. Pierwszy raz spotkał je przy ulicy Strumykowej, lecz ci, zobaczywszy go, wsiadli do tramwaju i odjechali. Aż napotkali ich znowu na ulicy Gen. Prądzyńskiego. Wtedy przystąpił do nich i po krótkiej wymianie słów strzelił namiętnie dwa razy do Gronowskiego, raniąc go śmiertelnie, a następnie dał jeden strzał do żony. Strzał przeszedł jej przez płuca i ugodził przechodzącą w tej chwili uczenicę Wł. Piechowiakówą w nogę. Po spełnieniu zbrodni K. udawał zamiar zastrzelenia samego siebie, nie wykonał tego jednak. Świadkowie krwawego czynu zaprowadzili mordercę na odwach policyjny.

Rozprawa przeciw Kuleszy odbędzie się zapewne w początkach grudnia.

KRAKOWSKA OPERA W BIELSKU. Po wystawieniu w Bielsku entuzjastycznie przyjętych przez tamtejszą publiczność oper: „Trubadura“, „Strasznego dworu“ i „Rigoletta“ opera krakowska na zaproszenie Tow. teatru polskiego w Bielsku daje w piątek 24 bm. francuską operę romantyczną Masseneta „Werther“ osnutą na tle poematu Goethego, z udziałem najwybitniejszych sił.

— 000 —

Z ZAGRANICY

CLEMENCEAU W AMERYCE. Mędzy Wilsonem a Clemenceau przyszło do wym any decesy. Wilson powitał Clemenceau bardzo serdecznie i oświadczył mu, że w Ameryce znajdzie tylko przyjaciół. Clemenceau odpowiedział de-

peszą bardzo serdeczną, w której wyraził nadzieję, że zobaczy się z Wilsonem w Waszyngtonie.

— 000 —

REPLATUAR

Teatr im Jul. Słowackiego

Środa: „To co najważniejsze“.
Czwartek: „Hamlet“.
Piątek: „Hamlet“.
Sobota: „To co najważniejsze“.
Niedziela popoł.: „Edukacja Bronki“.
Wieczór: „Hamlet“.

Teatr Bagatela

Środa: „Wędrowiec i kobieta“.
Czwartek: „Banco“.
Piątek: „Znakomity Baryton“ (Premiera).

Teatr miejski Opera i Operetka

Środa: „Carmen“.
Czwartek: „Łabędź ze Wschodu“.
Piątek: „Kopciuszek“.

Kollegium wykładów naukowych

Rynek A B 39).

Środa o g. 7, dr Adolf Kłesk: „Konflikty duchowe na tle psychoanalizy“.
Czwartek o g. 5 popoł., Stanisława Wysocka: „O Jewrejinowie“ (z recytacją).
Piątek, Karol Hubert Rostworowski: „O Zmarłychwstaniu“ (autoreferat).
Sobota o g. 7, dr Melania Grafczyńska: „Muzyka Liszta“ (z ilustr. muzyczną).
Niedziela o g. 8: „Wieczór recytacyjny poezji“ (Leśmian, Stur, Wierzyński, Wittlin, Tuwim); wykonawcy: Wiktor Szembek i Juliusz Ego.

Z Rady miasta Krakowa

Kraków, 22 listopada.

(k) Wczorajsze posiedzenie krakowskiej Rady miejskiej odbyło się przy niezwykle licznych komplecie.

WNIOSKI I INTERPELACYE

Interpelacye wnieśli: rm. tow. dr Müller w sprawie przedłożenia budżetów i zamknięć rachunkowych oraz opróżnienia budynków szkolnych przez wojskowość; rm. tow. Jaroszewski w sprawie urlopów dla robotników budownictwa miejskiego, rm. tow. dr Kuźniar w sprawie przystanku tramwajowego przy ul. Botanicznej. Wniosek nagły przedłożył rm. tow. dr Rosenzweig w sprawie wyboru komitetu rozbudowy miasta i w sprawie niżki cen prądu elektrycznego i gazu, któremu rada miejska nie przyznała nagłości.

Następnie dyrektor gazowni inż. Seifert przedłożył nagły wniosek w sprawie

PODWYŻKI KREDYTU NA ZAKUPNO WĘGLA DLA GAZOWNI NA 200 MLIONÓW MAREK.

W dyskusji przemawiał rm. tow. dr Rosenzweig, stawiając wniosek o niżkę ceny gazu. Wniosek odrzucono. Kredyt 200 mil. mk. uchwalono.

ZALOŻENIE WIELKIEJ MASARNI

Następnie naczelnik administracji akcyzy dr Zawadzki referował imieniem komisji administracyjnej i sekcji skarbowej sprawę założenia w Krakowie wielkiej masarni.

Gmina miasta Krakowa ma na ten cel dać rzecznictwu podgórską i wydzierzawić od wojska Filię zakładu gospodarczego w Podgórzu oraz chłodnię, fabrykę kiełbas, wędzarnię etc. przy ul. Bosackiej i powołać do życia spółkę na razie z kapitałem zakładowym 300 milionów marek.

Gmina bierze w tem przedsiębiorstwie udział z poważną kwotą i zastrzega sobie daleko idący wpływ w tym kierunku, aby przedsiębiorstwo prowadzone było po linii interesu społecznego.

Masarnia pomyślana jest na wielką skalę, ma przerabiać rocznie około 100.000 sztuk nierogacizny, wagi około 10 milionów kilogramów, oraz wyrabiać konserwy mięsne dla wojska.

W dyskusji zabierali między innymi głos rm. tow. Ziifer i rm. tow. Klucza, domagając się większego udziału gminy w spółce, oraz współudziału związku kooperatyw i w tym celu postawili wniosek, aby sprawę odroczyć i odesłać z powrotem do komisji. Również domagali się cni wyjawienia nazwisk członków komitetu organizacyjnego tej spółki, czemu odmówił referent, wywołując burzę na sali.

Rm. Białik zwalczał projekt tej masarni, jako konkurencyjną dla masarzy.

W głosowaniu uchwalono bez zmian przedłożone wnioski komisji.

SPRAWA EMERYTUR DLA EMERYTÓW, WDÓW I SIERÓT PO PRACOWNIKACH MIEJSKICH

W dłuższym referacie wicepr. Wielgus, w spra-

wie ustalenia poborów emerytów miejskich wyjaśnił, że emeryci miejscy, tak samo jak funkcjonariusze państwowi otrzymują jedynie pensję zasadniczą 1700 proc. dodatku drożyznianego, jednorazowe dodatki po 7000 wzgl. 14.000 mk. i uchwalone, a niewypłacone dotychczas dodatki od października poczynąwszy. Wszystkie te pobory emerytów razem wzięte nie wynoszą nawet jednej połowy poborów funkcjonariuszów czynnych, dlatego, że gmina analogicznie do rządu nie wypłacała dotychczas emerytom, wypłacanych funkcjonariuszom czynnym t. zw. dodatków wyrównawczych, uzupełniających i jednorazowych. Rząd bowiem stoi na stanowisku, że ściśle z postanowieniami ustawy obowiązany jest wypłacać emerytom dodatki drożyzniane, zaś dodatki inaczej przez rząd nazwane tj. wyrównawcze, uzupełniające, jednorazowe — nie są dodatkami drożyznianymi. Tymczasem sekcya prawnicza miejska, prezydium i Rada miejska stanęła na stanowisku, że wszystkie dodatki do pensji zasadniczej jakie funkcjonariusze czynni pobierają, nie są niczem innym, jak tylko dodatkami drożyznianymi, i że te wszystkie dodatki powinni emeryci w całości dostawać. Zgodnie więc z wnioskiem referenta wicepr. Wielgusa uchwaliła Rada miejska wypłacać emerytom miejskim pełne emerytury z wszystkimi dodatkami i to wstecz od 1 lutego 1922. Radey socjalistycznej podczas dyskusji przez usta rm. tow. dra Rosenzweiga poparli gorąco żądania sprawy emerytów, sprzeciwiając się między innymi wnioskami rm. dra Schneidra, aby emerytury od lutego do 1 grudnia 1922 wypłacono w ratach, gdyż wskutek dewaluacji pieniądza, emeryci otrzymujący po 6 miesiącach emerytury, dziś ponieśli znaczne szkody.

NOWA TARYFA TRAMWAJOWA

Nad wnioskiem komisji tramwajowej w sprawie nowej taryfy jazdy przeprowadzono dłuższą dyskusję. Rm. tow. Jaroszewski i rm. tow. Ziifer przedstawili w dłuższych wywodach trudne położenie funkcjonariuszy tramwajowych i skrytykowali sprawę masowej sprzedaży bloczków. Żądali oni między innymi, aby nie utrudniano robotnikom w kupowaniu ulgowych biletów. Wreszcie rm. tow. Jaroszewski stawia wniosek, aby dla robotników ceny biletów oznaczono nie na 75 mk., lecz na 60 mk.

Po odpowiedzi wicepr. Sarego — uchwalono nowa taryfę tramwajową. Z dniem 1 grudnia bilet jazdy tramwajem będzie kosztować 150 mk., dla robotników i urzędników 75 mk., a dla młodzieży szkolnej i dzieci 30 mk.

Na tem po godz. 10 wieczór posiedzenie odroczone do dnia dzisiejszego na godz. 5'30 wieczór.

Otwarcie parlamentu angielskiego

PARTYA ROBOTNICZA NA CZELE OPOZYCYI

Londyn (PAT). Izba gmin wybrała speakerem jednogłośnie ponownie Whitleya. Po złożeniu ślubowania przez posłów, nastąpił najbardziej interesujący moment, a mianowicie objęcie kierownictwa opozycji przez przywódcę partii robotniczej, Clynesa. Kiedy premier, Bonar Law, stosownie do tradycji, udał się w pochodzie do Izby lordów, aby przyjąć gratulacje od króla z powodu wyboru speakera Izby gmin, przywódca liberalów Asquit wzwał Clynesa, aby jako przywódca opozycji udał się za premierem. — W ten sposób zaakcentował Asquit, że partya liberalna zrzeka się kierownictwa opozycji. — Lloyd George nie był obecny na posiedzeniu. Przywódca partii robotniczej Clynes wyraził gratulacje Whitleyowi z powodu jego ponownego wyboru, zapewniając, że partya robotnicza tak samo pragnie szanować autorytet Izby gmin, jak inne stronnictwa i będzie występować w obronie powagi Izby gmin i jej speakera.

Londyn (PAT). Izba lordów odbyła posiedzenie, na którym członkowie Izby gmin złożyli ślubowanie.

— 000 —

Nowy plan zapłaty odszkodowania niemieckiego

Wiedeń (AW). „Telegraphen Compagny“ donosi z Paryża: W kołach politycznych obiega pogłoska, że wiceprezysy przemysłowcy przez sekretarza stanu Bergmana przedłożyli komisji reparacyjnej nowy plan, według którego chcą oni objąć gwarancję za zapłatę 20 miliardów marek w złocie. Żądają jednak, aby sojusznicy opróżnili natychmiast Nadreję i aby przyznali Niemcom na targu światowym prawo największego uprzywilejowania.

— 000 —

Dekret o zwołaniu Sejmu i Senatu

(AW) Warszawa, 21 listopada.

Dziś „Monitor Polski” zamieszcza dekret następujący: Na mocy art. 3. ustawy przechodniej z 18 maja 1921 do ustawy konstytucyjnej z 17 marca 1921 w sprawie tymczasowej organizacji władzy zwierzchniej Rzeczypospolitej polskiej, wytworzonego na skutek dekretu z 18 sierpnia po zarządzeniu wyborów do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej polskiej (Dziennik ustaw Rzeczypospolitej polskiej nr. 66, pozycja 593) Sejm i Senat zwołują do miasta stołecznego Warszawy na 28 listopada 1922. Dan Warszawa 17, listopada 1922. Naczelnik Państwa Józef Piłsudski, prezydent ministrów Nowak.

POCZĄTEK PIERWSZEGO POSIEDZENIA.

(Telefonom od korespondenta „Naprzodu”).

Warszawa, 21 listopada.

Dziś wicemarszałkowie Sejmu Moraczewski i Osiecki oraz pos. Rataj odbyli konferencję z dyrektorem kancelarii sejmowej p. Pomykałskim w sprawie pierwszego posiedzenia Sejmu. Posiedzenie to zagał Naczelnik Państwa, który powoła najstarszego posła na przewodniczącego. Posłem tym jest p. Krępka. Zagał on posiedzenie i wezwie posłów do złożenia ślubowania. Na temże posiedzeniu zostanie uchwalony tymczasowy regulamin oraz porządek dzienny następnego posiedzenia. Porządek ten obejmuje wybór prezydium.

KANDYDACI NA MARSZALKĘ.

W kołach PSL Piast panuje przekonanie, że walka o kandydaturę na marszałka Sejmu rozegra się między posłami Janem Dąbskim i Ratajem.

NARADY STRONNICTW.

Warszawa. (AW). Dnia 19 bm. odbyło się w Warszawie posiedzenie Rady naczelnej NPR przy udziale nowo wybranych posłów i senatorów, oraz dotychczasowych posłów. Na zebraniu omawiano wyniki wyborów, politykę sejmową NPR-u oraz szereg spraw organizacyjnych. W sprawie wyboru prezydenta i utworzenia rządu Rada naczelna pozostawiła wolną rękę klubowi poselskiemu w porozumieniu z głównym komitetem wykonawczym. Byli posł. Bolesław Fichna nie wejdzie do Sejmu.

Warszawa. (AW). Wczoraj w Sejmie odbyły się pierwsze narady porozumiewawcze posłów bloku mniejszości narodowych. Przewodniczył poseł Grunbaum. Dziś dalszy ciąg obrad.

MANDATY P. GŁABIŃSKIEGO.

Warszawa (AW). Poseł Stanisław Głabiński oświadczył generałnemu komisarzowi wyborczemu, że zrzeka się mandatu z okręgu Warszawa-miasto, a zatrzymuje mandat łwowski. wskutek czego p. Władysław Rabski wchodzi na jego miejsce.

Curzonem i Poincarem Mussolini bardzo długo mówił na temat ofiar, jakie Włochy poniosły za które dotąd nie otrzymały odszkodowania. Poincare podczas wywodów Mussoliniego okazał widoczne zniecierpliwienie. Lord Curzon przerwał w końcu mowę Mussoliniego słowami: Panowie! Teraz idzie o kwestię wschodnią, dajmy pokój przeszłości i weźmy pod rozważenie przyszłość.

PRZEWODNICTWO I KOMISYE.

Lozanna. (PAT) Wydany wczoraj wieczorem komunikat donosi, że przejęty został projekt regulaminu konferencji, wedle którego przewodnictwo piastowałby kolejno pierwsi delegaci Anglii, Francji i Włoch. Ponadto projekt przewiduje utworzenie trzech komisji.

KWESTYA REPARACJI NIEMIECKICH.

Paryż (PAT). „Ere Nouvelle” donosi, że jest bardzo prawdopodobne, iż w Lozannie będzie także omawiana kwestya reparacji. Jeden z delegatów włoskich, specjalista w sprawach reparacyjnych, przybył do Lozanny. Mówią, że Włochy mają zamiar zażądać podwyższenia udziału 10 procent w reparacjach, przyznanego im w Spa.

Budżet na r. 1923

Warszawa (PAT). „Robotnik” dowiaduje się, że w ministerstwie skarbu zbliża się ku końcowi opracowanie budżetu na rok przyszły. Preliminarz budżetu ma być wniesiony do Sejmu jeszcze przed upływem roku bieżącego.

Przedłużenie czasu pracy na kolejach

Warszawa (AW). Z dniem 17 listopada weszło w życie rozporządzenie Rady ministrów w sprawie przedłużenia czasu pracy w warsztatach polskich kolei państwowych. Zezwolenie na przedłużenie czasu pracy do trzech godzin na dobę ponad normę udzielać będzie ministerjum kolei dyrekcyom kolejowym, w których okaże się tego konieczność ze względu na pogorszenie się taboru kolejowego.

Uchwały Rady ministrów

Warszawa (PAT). Rada ministrów na posiedzeniu z dnia 20 bm. uchwaliła zatwierdzić układ ryczałtowy z Austrią co do zwrotu wywiezionych przedmiotów przemysłowych. rozporządzenie w sprawie rozciągnięcia dekretu o odpowiedzialności dyscyplinarnej stałych nauczycieli szkół publicznych i o postępowaniu dyscyplinarnym na województwa wschodnie i ziemie wileńską, statut szkoły sztuk pięknych w Krakowie, statut Towarzystwa kolonii letnich i uzdrowisk pracowników poczt, telegrafów i telefonów, wniosek ministra kolei w sprawie przystąpienia polskich kolei do międzynarodowego Związku kolejowego, wnioski ministra zdrowia w sprawie powołania do życia państwowej rady zdrowia, rozporządzenie w przedmiocie ochrony własności przemysłowej na ziemię wileńską, rozporządzenie w przedmiocie rozciągnięcia mocy ustaw i dekretów o urzędzie patentowym na województwa wschodnie. Poza tem załatwiła cały szereg spraw bieżących.

Nominacya w prezydium Rady ministrów

Warszawa (AW). Wojewoda lubelski dr. Słęk mianowany został naczelnikiem wydziału personalnego w prezydium Rady ministrów.

Sędzia międzynarodowy w Warszawie

Warszawa (tel. wł. „Naprzodu”). W sobotę przybywa do Warszawy p. Kaekenbeck, przewodniczący trybunału rozjemczego polsko-niemieckiego w Bytomiu.

Wywóz zboża do Turcyi

Warszawa (AW). Prezydium Rady ministrów odniosło się do ministra skarbu Jastrzębskiego o zezwolenie na wywóz 100 wagonów zboża i in. mąki do Turcyi na potrzeby przebywających tam Greków. Minister zezwolenia udzielił.

Benesz o stosunkach polsko-czeskich

Paryż (PAT). W wywiadzie z przedstawicielem „ECHO NATIONALE” czeskosłowacki minister spraw zagranicznych oświadczył między innymi: Nasze stosunki z Polską są dobre i mamy nadzieję, że będą jeszcze lepsze. Skoro sprawa Jaworzyny zostanie załatwiona, nie będzie żadnych powodów do nieporozumień.

Endecya przygotowuje wielką kampanię antyżydowską

(Telefonom od korespondenta „Naprzodu”).

Warszawa, 21 listopada.

Dzisiejsza „Gazeta Poranna” („Dwugroszówka”) przynosi artykuł o bardzo silnych tendencjach antysemitycznych. Artykuł ten jest, jak się Wasz korespondent dowiaduje, zapowiedzią planowanej kampanii antyżydowskiej, której kulminacyjnym punktem ma być ogłoszenie

bojkotu żydów. Endecya wychodzi z założenia, że państwa zagraniczne oraz Liga narodów, do której żydzi się zwrócą o pomoc, nie mogą w tej sprawie nic zrobić. Endecya sądzi, że ma całkiem swobodną rękę. Kampania ma być prowadzona bardzo ostro, jeszcze ostrzej niż za czasów rosyjskich.

Gabinet Cuno bez socjalistów

Berlin. (AW) Dyrektor Cuno w poniedziałek wieczorem otrzymał od prezydenta Eberta ponowną misję utworzenia gabinetu. Cuno przyjął misję i będzie się starał utworzyć gabinet fachowców bez poprzedniego naradzenia się ze stronnictwami. Jako kandydaci na ministra spraw zagranicznych wymienieni są: ambasador niemiecki w Londynie Sthawer i poseł niemiecki w Sztokholmie Nadolny. Socjaliści uchwili, że nie wstąpią do żadnego gabinetu, w którym będą zasiadali członkowie niemieckiego stronnictwa ludowego.

PROGRAM NOWEGO RZĄDU.

Wiedeń. (AW). „Neue Freie Presse” donosi z Berlina: W kołach parlamentarnych twierdzą, że kanclerz Cuno w swoim programowem oświadczeniu podkreślił, iż w dziedzinie polityki zagranicznej chce dalej uprawiać dotychczasową politykę porozumienia. Co się tyczy polityki

wewnętrznej, Cuno ma zaznaczyć, że opiera się na ostatniej nocie wystosowanej do komisji reparacyjnej. Wyrazi on także ubolewanie z powodu uchylecia się socjalistów od udziału w nowym rządzie.

SOCYALIŚCI NIE WSTĘPUJĄ DO RZĄDU

Berlin (PAT) Frakcyja socjalistyczna Reichstagu postanowiła 49 głosami przeciwko 8 odmówić udziału w rządzie, w którym byliby reprezentowani niemiecko-ludowi.

RZĄD PRZED PARLAMENTEM

Berlin (PAT) Najbliższe posiedzenie parlamentu Rzeszy, wyznaczono na czwartek. Na porządku dziennym znajduje się przemówienie programowe nowego kanclerza. Należy się spodziewać, że najpóźniej do czwartku gabinet będzie utworzony.

Berlin (PAT) Hermes przyjął tekę finansów.

Konferencya wschodnia w Lozannie

Lozanna. (PAT) W poniedziałek odbyło się pod przewodnictwem szwajcarskiego prezydenta związkowego dra Raaba pierwsze posiedzenie konferencji wschodniej. O godz. 4 popołudniu otworzył prezydent związkowy dr Raab zebranie konferencji przemówieniem. Następnie zabrał głos angielski minister spraw zagranicznych lord Curzon. Przypomniał on, że w ostatnich czterech latach w stolicach mocarstw odbyły się liczne konferencje, których celem było przynieść światu zakończenie wojny. Teren żadnego państwa nie nadaje się tak bardzo jak Szwajcaryja do tego, aby osiągnąć konieczne porozumienie. Curzon dziękuje Szwajcaryi za gościnę użyczoną konferencji. Po lordzie Curzonie zabrał głos Ismet pasza, który wskazał na wielkie cierpienia, jakie przebyli Turcy w ciągu 4 lat. Turcyja wywalczyła sobie swą niezawisłość, a celem Zgromadzenia narodowego w Angorze nie jest nic innego, jak tylko ugruntowanie tej niezawisłości. Prawdziwy pokój przyniesie wzajemne poszanowanie praw i niezawisłości narodów.

Następne posiedzenie konferencji we wtorek o godzinie 11 przed południem.

NARADY FRANCUSKO-ANGIELSKO.

Ouchi. (PAT). Konferencya Poincarego i Cur-

zona z Mussolinim trwała od godz. 10 przedpołudniem do godziny 1 popołudniu. Po ukończeniu posiedzenia wydano następujący komunikat urzędowy: Ministrowie Poincare, lord Curzon i Mussolini zakończyli w poniedziałek przedpołudniem prowadzoną w tym samym serdecznym duchu porozumienia wymianę zdań, którą rozpoczęli w niedzielę. Zajmowali się oni także kwestyami dotyczącymi organizacji konferencji i jej regulaminu obrad.

KONFERENCJA POTRWA MIESIĄC.

Lozanna. (PAT) W kołach dyplomatycznych czas trwania konferencji obliczają na miesiąc. Zakończenie prac w tym terminie będzie jednak zależało w znacznej mierze od technicznych warunków komunikacji telegraficznej z Angorą, skąd delegacyja turecka otrzymuje odpowiedzi dopiero po upływie dwóch dni. Delegacyja turecka podejmie projekt komunikowania się z Angorą drogą radiotelegraficzną.

WYJAZDY I PRZYJAZDY

Lozanna (PAT). Poincare wczoraj opuścił Lozannę.

UPRZYKRZONY MUSSOLINI

Wiedeń (AW). „Neues Wiener Abendblatt” donosi z Lozanny: Na razie główną rolę odgrywa tutaj Mussolini. Podczas wczorajszych obrad z

